

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:2848

av **Tuve Skånberg m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Tabell 1

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	136 996	-493
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	880 313	-2 321
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	767 892	-2 516
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	113 000	
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	90 241	-360
3:1 Sametinget	45 243	-227
4:1 Regeringskansliet m.m.	7 379 026	-186 708
5:1 Länsstyrelserna m.m.	2 736 126	-219 044
6:1 Allmänna val och demokrati	87 340	+5 000
6:2 Justitiekanslern	48 734	-370
6:3 Datainspektionen	54 354	+1 798
6:4 Svensk författningssamling	1 300	
6:5 Valmyndigheten	19 588	-208
6:6 Stöd till politiska partier	172 200	
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	102 917	
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	14 500	+2 000
8:1 Presstödet	567 119	
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	33 648	-112
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	17 939	
<i>Nya anslag</i>		
Summa	13 268 476	-403 561
<i>Specifisering av anslagsförändringar</i>		
5:1 Nej:Riktat stöd till lst (uthyrning, bostad)		-110 000
5:1		-25 000
5:1 Flyttas tillbaka till uo8		-72 000
5:1 PLO		-12 044

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
5:1 Summa		-219 044
4:1 Regeringskansliet m.m.		-150 000
4:1 PLO		-36 708
4:1 Summa		-186 708
6:3 Datainspektionen		+2 000
6:3 PLO		-202
6:3 Summa		+1 798

Tabell 2*Miljoner kronor*

	Avvikelse från regeringen (KD)			
	2017	2018	2019	2020
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse				
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	-0	-1	-2	-3
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	-2	-7	-12	-18
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	-3	-7	-11	-16
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	-0	-1	-1	-2
3:1 Sametinget	-0	-0	-1	-1
4:1 Regeringskansliet m.m.	-187	-227	-272	-321
5:1 Länsstyrelserna m.m.	-219	-205	-182	-201
6:1 Allmänna val och demokrati	+5	+5	+5	+5
6:2 Justitiekanslern	-0	-1	-1	-1
6:3 Datainspektionen	+2	+1	+1	+1
6:5 Valmyndigheten	-0	-0	-0	-1
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	+2	+2	+2	+2
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	-0	-0	-1	-1
<i>Nya anslag</i>				
Summa	-404	-440	-475	-556
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>				
5:1 Nej:Riktat stöd till lst (uthyrning, bostad)	-110	-80	-40	-40
5:1	-25	-25	-25	-25
5:1 Flyttas tillbaka till uo8	-72	-72	-72	-72
5:1 PLO	-12	-28	-45	-64
5:1 Summa	-219	-205	-182	-201
4:1 Regeringskansliet m.m.	-150	-150	-150	-150
4:1 PLO	-37	-77	-122	-171
4:1 Summa	-187	-227	-272	-321
6:3 Datainspektionen	+2	+2	+2	+2
6:3 PLO	-0	-1	-1	-1
6:3 Summa	+2	+1	+1	+1

Regeringskansliet

Dimensioneringen av Regeringskansliet behöver kontinuerligt ses över och det måste ständigt prövas om arbetet i Regeringskansliet utförs på ett tillräckligt effektivt sätt och om Regeringskansliets egen resursanvändning är optimal.

Enligt vår mening är det viktigt att kunna redovisa produktivitet och resultat i förhållande till de stora anslagsposterna.

Kristdemokraterna vill genomföra besparingar inom Regeringskansliet och den statliga myndighetssektorn för att få ut så mycket som möjligt av varje investerad skattekrona.

För att nå en effektivare statlig förvaltning föreslår vi att myndighetsstrukturen effektiviseras. De statliga myndigheterna har kompetent och välutbildad personal. Deras kvalifikationer och erfarenhet måste tas till vara bättre.

Kristdemokraterna vill också öka den administrativa samordningen mellan myndigheterna.

Kristdemokraterna föreslår att anslag 4:1 Regeringskansliet minskas med 150 000 000 kronor år 2017.

Länsstyrelserna m.m.

Regeringen gör en anslagsstärkning på 5:1 Länsstyrelserna m.m. om 25 miljoner kronor fr.o.m. 2017 för att stärka länsstyrelsernas arbete med bland annat skydd av värdefull natur, miljötillsyn och det strategiska miljöarbetet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Kristdemokraterna menar att arbetet kan klaras inom nuvarande anslag, utan anslagshöjning, och säger nej till denna.

Allmänna val och demokrati

Regeringen föreslår att öka anslag 6:1 Allmänna val och demokrati med 10 miljoner kronor per år 2016–2019 för arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Kristdemokraterna välkomnar denna förstärkning men menar att den är otillräcklig och föreslår därför en höjning med ytterligare 5 miljoner kronor för detta ändamål.

Kommunerna behöver utveckla sitt stöd för det lokala arbetet mot våldsbejakande extremism. Den nationella samordnaren som tillsattes 2014 har detta uppdrag där det ingår att förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner, och organisationer på nationell, regional och lokal nivå. Detta stöd är nu om möjligt än viktigare, med tanke på den förhöjda hotbilden och det förändrade säkerhetsläget. Kristdemokraterna gör inom utgiftsområde 4, en satsning på 30 miljoner kronor för stärkt förebyggande arbete lokalt.

Datainspektionen

Datainspektionen ska kunna fullgöra sitt uppdrag utifrån de krav som finns på myndigheten samt upprätthålla kvalitet och effektivitet i verksamheten.

Kristdemokraterna föreslår en ökning av anslaget med ytterligare 2 miljoner kronor för att bättre kunna möta de utmaningar som finns inom Datainspektionens område, som t.ex. att motverka näthat och integritetskränkningar.

Datainspektionen arbetar för att säkra individens rätt till integritet genom sin tillsyn över behandlingen av personuppgifter samt tillståndsgivning inom kreditupplysnings-

och inkassoverksamhet. Datainspektionen bedriver även informationsverksamhet i syfte att synliggöra integritetsfrågorna i samhället.

Demokratimålet ur kristdemokratisk synpunkt

Människan existerar i spänningsfältet mellan gott och ont. Hennes inneboende förmåga att skilja på rätt och fel ger henne samtidigt en stor potential och stora möjligheter att skapa ett gott samhälle. Hon har möjlighet och förutsättningar att utveckla sina personliga resurser och sin personlighet. I detta ligger tydliga drivkrafter att förändra människors villkor i en positiv riktning bort från fattigdom, okunnighet och kränkande behandling.

Människans ofullkomlighet innebär att för mycket makt inte får läggas i en enskild människas, grups eller partis händer. Det krävs alltid någon form av balansskapande maktindelning. Ofullkomlighetstanken ger också en realistisk grund för synen på demokratin som arbetsform. Ingen person, inget parti eller grupp vet allt om hur ett samhälle ska skötas, men genom samarbete kan det gemensamma bästa främjas.

Kristdemokratin bygger på idén om alla människors lika värde och att deras värdighet inte får kränkas. Den moderna demokratin är den bästa styrelseformen eftersom den utgår från denna värdegrund. Denna värdegrund bör även prägla beteendet medborgare emellan. Den innebär att medborgarna måste visa tolerans gentemot varandra och respekt för de människor man inte är överens med. Värderingen ger skäl för empati och solidaritet, för ett engagemang och ansvar som sträcker sig utöver egenintresse, familjeband, kön, etnicitet, religion och så vidare. På denna värdegrund byggs den mellanmännsliga tillit, som i sin tur är en förutsättning för att konflikter ska kunna lösas på fredlig väg. Om inte denna värdegrund ständigt poängteras, prövas och vårdas riskerar den att undergrävas och förtvina. Frånvaron av denna värdegrund bereder plats för maktmissbruk, elitism och i förlängningen någon form av diktatur.

Demokrati som beslutsmetod garanterar i sig inte att människovärdet och mänskliga fri- och rättigheter respekteras. Med demokrati som statsform och politisk metod följer yttrandefrihet och alla medborgares lika inflytande, men med majoritetsbeslut kan också en minoritet förtryckas och fri- och rättigheter förtrampas. Därför behöver alla samhällen en gemensam värdegrund. Vi anser att de värden, rättigheter och skyldigheter, som inspirerats och förts vidare av den kristna traditionen, är oundgängliga som grund.

Religionsfriheten är en betydelsefull del av de demokratiska fri- och rättigheterna. Religionsfriheten innebär att varje medborgare har rätten att utöva sin religion, antingen ensam eller tillsammans med andra, och det innebär även att man har rätten att anordna offentliga gudstjänster. Religionsfriheten angår även dem som inte har en tro eller som är ointresserade av frågeställningen eftersom den utgör en del av den pluralism som är en del av den moderna demokratiska samhället.

Den moraliska grunden för demokratin formas i de sociala sammanhang som utgör ett samhälle. Givetvis är hemmet och familjen, skolan, kyrkor, föreningar, organisationer och folkrörelser av största betydelse. En demokratisk stat är beroende av att det finns ett värdevitalt samhälle med levande och medvetandegjorda moraluppfattningar hos enskilda och grupper, och de moraluppfattningar som där finns ger grund och stöd för demokratin.

Det ideal som Kristdemokraterna framhäver är en demokrati där varje medborgare ges möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet, inte bara vid valtillfället utan kontinuerligt. För det krävs att arbetsformerna inom det representativa politiska systemet, den offentliga förvaltningen och partierna utvecklas så att det aktiva deltagandet uppmuntras och att verkligt inflytande kan uppnås. En fungerande demokrati förutsätter jämställdhet mellan kvinnor och män.

Det är också av största vikt att uppmuntra och förstärka medborgarnas eget demokratiska ansvarstagande. Denna känsla för det gemensamma samhället bör bygga på vissa medborgerliga karaktärsegenskaper. De dygder som vi vill lyfta fram som betydelsefulla för medborgarandan går tillbaka till den klassiska och den kristna kulturen i västerlandet. Det handlar om de klassiska fyra kardinaldygderna rättvisa, måttfullhet, mod och praktisk klokskap. Rättvisa rör relationer människor emellan. Var och en försvarar sina men respekterar också andras rättigheter. Måttfullhet innebär att förnuftet bör råda över alltför vidlyftiga önskningar. Mod betyder en moralisk styrka att våga möta faror och stå upp mot oförrätter. Det handlar om civilt mod och integritet, vilket innebär att uppriktigt både söka och stå för sanning och rätt, inte minst när det är inopportunt. Den kristna traditionen har förstärkt och kompletterat innehållet i de klassiska dygderna med dygden kärlek som berikar samhällsgemenskapen, inte minst med solidaritet och barmhärtighet.

Ett vitalt civilt samhälle är av största vikt för en levande demokrati och ett mänskligt samhälle. Därför måste stat och kommun främja det engagemang som finns i olika medborgarsammanslutningar: i föreningar och folkrörelser, i kyrkor och samfund, i lokala utvecklingsgrupper och i nya rörelser. Den tilltagande pluralismen i det svenska samhället bör medföra att stat och kommun ger olika grupper möjlighet till autonomi, genom självförvaltning, av verksamheter som är centrala för dem. Det offentliga måste bejaka den pluralism av fria och från staten oberoende medborgarsammanslutningar som finns i samhället.

Det är också viktigt att politiken inser sina begränsningar och koncentrerar sitt arbete på områden där dess värden och styrsystem är överlägsna marknadens, civilsamhällets och familjens. Det innebär bl.a. att säkerställa de långsiktiga spelreglerna för andra aktörer.

Skolan har ett stort ansvar för att förbereda de uppväxande medborgarna för ett deltagande i demokratin. För det krävs att elevernas kunskaper om demokratin utvecklas. Skolan måste vara en demokratisk miljö som tillåter olika åsikter och visar hur oenighet kan hanteras på ett konstruktivt sätt.

Ett starkt skydd för yttrande- och meddelarfriheten samt anonymitetsskyddet, liksom för mötes- och föreningsfriheten, är av stor vikt för en levande demokrati. Grundlagsskyddet av yttrandefriheten och den därmed sammanhängande tryckfriheten innebär att det allmänna inte får ingripa mot yttrandefriheten, annat än i de fall och den ordning som föreskrivs i grundlagen.

Offentlighetsprincipen, det vill säga tillgången till allmänna handlingar, är central för en öppen och vital demokrati. Sekretessmöjligheten ska nyttjas restriktivt.

En god demokratisk utveckling måste bygga på en klar maktindelning. Detta synsätt överensstämmer med den realistiska människosyn som säger att alla människor är ofullkomliga. Det måste alltså finnas klara spärrar mot maktmissbruk och maktkoncentration. Maktindelning innebär krav bland annat på en effektiv lagprövningsrätt.

Det finns idag en lagprövningsrätt inom Europeiska unionen. EG-domstolen har rätt att pröva om nationell lagstiftning strider mot gemenskapernas fördrag. I Sverige måste dock ett beslut vara uppenbart i strid med grundlagen för att lagprövningsrätten skall kunna användas. Detta har i praktiken förvandlat lagprövningsrätten till en papperstiger. Kristdemokraterna menar att maktindelning kräver en effektiv lagprövningsrätt och effektiva rättsinstanser inom området. Detta tillgodoses bäst i en författningsdomstol. I synnerhet finns ett behov till abstrakt normprövning.

Tuve Skånberg (KD)

Andreas Carlson (KD)

Sofia Damm (KD)

Mikael Oscarsson (KD)